

ادبیات کمونیستی مجبوری

هفته لقی سیاسی ، ادبی و علمی غزته در .

جلد : ۱

سنه : ۱ ۱۷ ربیع الآخر ۱۳۳۵ جمعه ایرتسی ۲۸ کانون ثانی ۱۳۳۲ نومبر ۱۵

اسویچره خاطرائی

۷ اغستوس .

بوکون بر طغیان ضیا وار . اوتلاردن ، کوشکاردن هرکس مائی کوزلکر طاقه رق دیشاری
چیقیور . چاملر ، شمسیه لک آغاچلر کولک لک ایده میور .

بوکون طاغلر دها یوکک ، دها مهیب ، دها شاهانه !... ایکی ساعت قدر اولدیجه دیک بر
شاهقه یه چیققدق . بیک سکز یوز مترو مرتفعز . مشهود اولان منظره دونکینک عینی ، یالکز دون
غربدن ، بوکون شرق جهتدن باقییورز . زیر نظریمزده هپسی فرانسز اوله رق ۲۸۱۰۰۰ نفوسی
خاوی قانتون دووو کورینیور . کوک یوزندن ، طاغ باشلاردن اینان عظیم و عمیق بر سکونت بوتون
بر قطعه نک اوزرنده طورییور ! بیلیم نه قدر وقت کچدی .

کونش مغربه تمایل ایدیور . صباحدن بری تنی حرارت شمسک تهییج ایتدیکی سما شرقده
نوشاقل لاقنک ایچنده بیقرار اوله رق مشهود . غربده اوزاقدن اوزاغه کورینان لامه لاقنک اوزرنده کی
سیس آلتون رنکته تحول ایتکده . یوقازیدن ایندکجه درینلشن نظرافقلزده یینه یوکسلمکه باشلایه رق
آپ طاغلرینک شواهنه بی تاب اوله رق یتیشیور . شنیدی بولندییم نقطه ده سما بنده یتیشور ، کره
ارض بندن باشلیور !

۱۵ اغستوس .

بوکون روشه دونییه دوغری یوکسلیورز . غایت منتظم بر یولی تعقیب ایتدکجه چام اورمانلرینک
اره سنده غائب اولوب یینه چیقیورز . یوکسلدکجه هر آن هوا دها صاف ، دها شفاف ، بر آزمايع .
هوايی یالکز تنفس دکل ، ایچنده بر ایکی دامله کونش اولدینی حالده ایچیلیور .

طاغلردن سقوط ایدن نظرلر شهرلری ، کویلری ، نهرلری ، وادیلری ، اورمانلری ایاغمزک آلتنده ،
ینه کوکدن طاغ باشلرینه اینه رک اوستلرنده طوران مهیب و بی پایان سکونت ایچنده کوریور .

شو برقاج کون طرفنده هستی خا کدانیدن تجردله حضور پر نور سمایه چیقدم . و اویل که کوک
ارضک شواهنده دولاشدییم بوکونلرده سماده کیمسه بی بولدم . هیچ کیمسه یوقدی . یالکز آی

عصرده پروسیا و صوکره آوستریا همبالغندن تأمین ایتدیکی بوتون فائده سیاسیة ، حالا دوام ایدن بر هیچ اولمشدر ! حالبوکه اوزمان انکلترة ، ماری تهره زك قوجاغندن ایکنجی فرهدریقك قوللرینه آتیلدی صورتیله ، مستقبل ایمراطورلغك اساسنی وضع ایدیوردی ! فرانسه ، اون دوقوزنجی عصرده وره سطوراسیون دورنده اتفاق مقدس مسلکینه مرید اولدی ؛ لوئی فیلیپ دورنده ده «ائتلاف صمیمی» اصولنی اختیار ایتدی ؛ اوچنجی ناپولئون ایسه ، او مدعش ملت سیاستیله برابر ، بواصوللرك هپسینی تطبیق ایتشدی : حالبوکه اوصره لرده برقاوورله بریدمارق ، مادی ایشلریله مشغول اولیورلردی !

یتش بردن صوکره فرانسه منفرد قالدی ، وتونسی ، طونکینی ، قونغویی وسودانی هپ بو دور انفرادنده الده ایده بیلدی ! بونك سببی ، یالکزلغك وبالنتیجه آتجق کندی نفسنه اعتماد ایتك مجبوریتك ویردیکی بر تیقظدی : فرانسه ، بو سورتله وتأثیر احتیاج ایله ، مولیرك موسیو ژوردهنی کی بیلمدن نثر سویلمش ، یعنی نه یاپدیغندن خبری اولمایارق ، انکلیز طرزینی تعقیب ایتش اولیورلردی ! . . .

فقط نهایت مصر و تهرنووہ مقابل انکلیز دوستلغنی استحصالی ایدهرک ، هم اوحالی ترک ایتش ، هم هیچ برشی مقابلنده ایکی بویوک شی ویرمشدی ! بالخصوص هیچ برعلاقه سی اولمایان انکلترة دن ، مراکش تسلط حقنی استحصالی ایدنجه ده ، بالمقابل آق دکرک ایکی آناختاری دیمک اولان سویس ایله جبل طارق برافدی . . .

شوبرقاچ حادثه ، انکلیز سیاستنده کی استحاله لرله ائتلافلرك ، خلاصه آلیونك دوستلغیله دشمنلغك بوتون ماهیتی ایضاحه کافیدر . بالفورک آجیق سوزی ، بر ایضاح اولقدن زیاده ، مستقبل ایجابات ایله حادثاتك بو کونکی مجهولیتنه نظراً ، روسیه وفرانسه یه قارشیده بر تهدید اولابیلر ! بزه قارشیده عداوته انقلابی اعلان ایدیلن بر دوستلغك فرانسه یه قارشیده دائماً دوامنی ، یعنی انکلیزک یارین آلمانیه یالوارمایه جغنی ، یاخود تورکک آتکنی اوپمه یه جکنی کم تأمین ایدهر ؟ . . .

اسماعیل حامی

چین مسلمانلری وچینده اسلام اختلاللری

کتب مقدسه یه و اصول آینه کسب اطلاع ایچون کنجلك تحصیل کوردکلری [سالار = هوچه ثو] و [کینکیپاؤ] شهرلری ایشته اورالرده در ؛ بوشهرلرچین ایمراطورلغك مکه ومدینه سی مثابه سنده در . قانسوایالتك بلادندن بعضلرنده یوزلرجه جامع موجود بولمش وبتون صنعت و تجارت تدریجاً اسلاملرك آله کچمشدر . هله حیوان آلم صائمی ، جنبلک ، محمدیلرک ید انحصارنده بولونیور ؛ بناغ علیله [یانغچه] نك ساحل شمالیسنده کاش [به کین] شهریله دیگر بلده لرك اتفاق واعاشه سی بوکون آنلره مودوعدر دینه مباغّه ایدلش اولماز .

ممالک سائرده کی دینداشریته قیاس ایدیله جك اولورلرسه ، « هوی هوی » لر ، غربده کی اسلاملره مخصوص تعصبدن مزهدرلر . « هوی هوی » لرك رقص کلیسی « قونغوچیوس » حکمیاتی اصولی ایله مسابقه امتحانی کچیرمکده و حکومتك منقاد اولدینی مذهبك آیینی اجرا ایلمکده درلر .

شوقدروارکه چینده کی محمدیلرک ، دیگرلرینی کندی دینلرینه المق اغورنده جهد وغیرتده قصور ایتدکلری فرض ایدلامیلدر . بالعکس « هوی هوی » لر بت پرستلردن کلیامنفرد ومجتنب بر صورتده یاشامقده بیوک براعتنا کوسترمکده وقیزلرینک « مانچو » و « چینی » لر ایله تزوجنه کمال جدیتله ممانعت ایلمکده اولدقلری حالده ، بونک معکوسی اوله رق چینی قیرلرك اسلاملر طرفندن اشتراسی ترویج وترغیب ایلمکده درلر . جمله سی سنی اولغله برابر « هوی هوی » لر « شافعی » و « غارمی » اوله رق ایکی مذهب منقسم ایسه لرده بت پرستلر مواجبه سنده متحد و یکوجوددرلر . صوگ عصیان

و اختلاله شقاق و نفاق برطرف ایدلش و هر ایکی طریقك بلا تفریق زنکین و فقراسی طرفندن کمال وفاق ایله هر ایکی نسیك اماملرینه هدایا و اعانات کلیه ویرلشد. كذلك «یوننان» ده کی «پانت» قبائلی، جبالده کی «میانچ» لرك بر جوق قبیله لرله عقد اتحاد و اتفاق ایتلردر : «مانچو» لرك کین و عداوتی محمدیلر ایله پت پرستلرك وفاق و اتحادینی حصوله کتیرمشدی .

برنجی عصیان، «یوننان» ده، معدن ایشلر دیلن حوضه لرك برنده آیری آیری اشتغال ایدن چینلی اسلام عملیه سی ارسنده حادث اولان تضاد منافعدن تگون و تحصل ایتلشد. بومناسبتله عاداتا مجادلات و محاربات وقوعبولش و بالنتیجه غالبیت، اکثریا، محمدیلر ده قالمشدر. نهایت، ماندارینلر اخراز ظفردن نومید قانجه، بر قتل عام پلانی ترتیب ایلشدر.

قتل عامك ۱۸۵۶ سنه سی مایسنك بر یوم معینده اجراسی مقرردی. فقط، بولانك صور اجرایشه سی پك ناقص بر صورتده ترتیب ایدلایکندن ایشی سزن اسلاملر متیقظ بولمشلردی. اقلیتی تشکیل ایتدکلری برلرده اکثریسی بوغازلانندی. فقط سائر برلرده کمال موفقیتله مقاومت ایتدیلر؛ حتی برنجی درجه ده بر موقع مستحکم تشکیل ایدن «تالیفو» شهر زرینی فتح واستیلایه موفق اولارق اسلحه و مهمات تدارك ایتك ایچون بوراسیله «برمانیا» آرسنده مناسبات تجاریه تأسیس ایلدیلر. درت سنه سورن محاربات و مخاصماتدن صکره یعنی ۱۸۶۰ تاریخنده ولایتك مرکز و مقری اولان «یوننانفو» شهری بیله ید استیلالرنده بولمقده ایدی. حال بوکه رجال ممتازه رتبه سنه ارتقا ایدن سرکرده لری بالاخره ارتشا و ارتکابه تنزل ایدرك چین حکومتی جانبندن اطماع واقناع ایدلکلرندن هم مذهبلری علیه قیام ایلدیلر. حرب داخلی دها اون اوچ سنه امتداد ایتدی و «تالیفو» شهرینك سوقاقلرنده اوتوز بیک اسلامك قتل و اتلافیله ختام بولدی. بالکز «پانت» لردن بر قاق یوز مسلم مملکتلری اولان «یوننان» ایله هم حدود «برمانیا» یه التجه ایله قتل عامدن تخلص نفس ایده بیلدیلر.

چین شمالیده عصیان، «سینغانفو» بلده سنك جهت شرقیه سنده واقع «هواچهو» قصبه سنده کی چینلیرك قتل عامیله آنجق ۱۸۶۰ سنه سنده باشلادی؛ «سینغانفو» کاظمه سی سورو استحکاملری سایه سنده «هوی هوی» لرك تعرضه مقابله ایده بیلمشدی. فقط عاصیلرك آقین ایتدکلری بلاد سائر نك عمومده، چینلیر ایله مونغوللر کمال خوف و تلاش ایله طاغله و جولله فرار و یا خود مقاومت بیله جسارت بوله میهرق قربانلق قویون کی بویونلرخی سیف عداوت و انتقاملرینه اوزاد بولرلردی. مسلملر بو وجه ایله «رنس» و «قانسو» ایالتلرنده اتلافات و تخریباته خارق العاده برشدله دوام ایلدیلر. مجرد جهاده حصر وجود ایتك مقصدیله بر جوق عائله رئیس لرینك کندی زوجه لرله اولادینی اتلاف ایلدکلری کورولشد. «وهی» وادیسنده بره وارنجه یه قدر کویلرك عمومی هدم و تخریب ایدلدی. حتی تحت الارض مأوالر بیله اوزرلرته جسم قبالر بیقلق صورنیله خرابه زاره دوندی. خریستانلر مستثنا اولق اوزره، فراره موفق، اوله میان صحرا اهالیسی عمومیتله قتل عامه اوغرادی. آله کچن اسرا حیا احراق ایدلکده ایدی؛ حتی اختیارلر ایله حال صبارتده بولنان محصورلر بیله قتل عامدن قورتیله مدیلر. تلفاتك مقداری میلیونلره صعود ایتلشد. بعض نواحیده، شوراده، بوراده تخریب ایدلامش بر مسکنك وجودی موجب استغراب اولیوردی؛ بلاد جسمه، طوب آتشدن بشقه و سائط ایله قابل تسخیر اولیان متین قلعه لرله محافظه موجودیت ایتامش اولسه ایدی، شمال و شمال غربی ایالتلری چینلی اهالیدن عامیله خالی قالیر و اسلاملر بو تخریب و افنایی اك بیوک مظفریت ایله تنوج ایدن جهادلرندن عدا ایدرلردی.

بو بادرنك ايپراطورلق علينه اوله رق ختام بولديني طن ايديلينوردى ؛ فقط «دوغان» عاصيلرنك تدبيرده كي تقصيراتي ايله اتحادسزلقلرى بونلرك فلاكتنه بادی اولدی .
اون بش سنه مجادلادن صكره مظفريت انضباطه منقاد قطعات عسكريه يه صاحب اولانلرده قالدى .
چين جنراللى اول امرده «شه نزي» وبعده «قانسو» يي استرداد ايتدكدن صكره «تيان شان» ده كي نقاط عسكريه يي تكرار ضبط ايدرك عاصيلرك بقيه السيوفنى «جونغاريا» خطه سنك چوللرينه طوغرى بوسكورتيمكه موفق اولديلر . بو وجه ايله محمديلرك مديد عصيانلرى چينك هر ايكي اقصاسنده عيني صورتله ختامه ايردى ؛ غايليت و تفوق ايپراطورلق قطعاتنده قالدى كه بونلرى اداره ايدن سركرده لرك معلومات سوق الجيشيه صاحبي اولدقلرينى ادعا ايتك طوغرى اوله ماز .
بومحاربه چينليره مخصوص اصول و ترتيبات دائره سنده «مركز» حكومتك عنعنات حربه سنه منقاد امراي عسكريه طرفندن اداره ايدلشدى ؛ بوعننات ايسه شدت و فعاليتنه ، تأجيل و تمهيلي ، تدابير فنيه يه ، طالع پرستى يي ، سرعت ، بطاشى ، ميدان محاربه سنه و استحكاماتك محاصره سنه ، اطماع و ارشايى مرجع عد ايتكمده در . پاره ، توجيه مراتب ، ابزال الطاف و مكارم ، «ماندارين» سرپوشلرينه بند ايدلش طرازلر ، مسلمك ريز عساكر ك باش قومانداننه لايعد مظفريتلر قزانديردى .
محاربات داخلينه نك چينده بادی اوله كلديكي حسابسز تلفات و ضايعات ، مصادمات عسكريه دن زياده ، «محاصره» جيلرك وحشت و خواخوارلغندن انبعاث ايتشد . چونكه بونلر ، باصيلان ويا ضبط ايديلان بلاده قارشو قتل عام ، احراق اصول مزموئى اعتياد ايدلش لردر . جنراللرك اهدارلرى اولان صحرا سركرده لرى دخى آنلرك اثرينه اقتفا ايتكمده ايدى .

۱۸۹۶ ده «قانسو» مسلمانلرى يكي فقط دها مختصر بر عصيانه قيام ايلديلر ؛ بوبادرده دخى عينيله ، ضرورى وحشتلر ميدان بولديني كى مفرزه صورتنده اجراى فعاليت ايدن عاصيلرك اره لرنده كي عدم انتظام و اتحادى ، ايپراطورلىق قطعاتنك حرکاتنده كي ارتباطسزلىق ، سركرده لرك اهانتلرى ، ارتكاب و ارتشالر ، اسرآنك اتلاف و تشكيلى ، احراق و تخريب كى سيئات تكرار وجه عبوتى كوستردى . بو وقعه عصيان و قيام بودفمه آز سوردى ؛ اتلاف و تشكيلى مرتبه قصوايه وارمدى ؛ چين ايپراطورلىقى ، سكز متحده قارشو درعهده ايتديكي محاربه نك طاقتفرسا نتايجنه نامزد بولنديني هنگامده زواللى «قانسو» اياتى اعاده سكون و مسالمت ايلدى .

بونكه برابر اكر اسلاملر بوندن بيوك بر مغلوبيته دوچار اولمش اولسه لريله مركز قرالغنده كي بيوك بر حكم و اقتدارى باقى ايدى . او درجه كه محمديلرك فكر اخوت و اتحادلرى ، تشكيلات منتظمة اجتماعيه لرى ، عالي مرتبه ده كي عزم و تشديللرى سايه سنده ، بركون بالعموم اقصاي شرق اقوامنك ناظم و حاكمى اوله جقلرى مؤرخينك بر قسمى طرفندن استدلال ايدلتمكده در . مع مافيه چينليرك كندى مذهبلىنه اعتقادلرى مفقود اولسنه كوره بومطالعنك هنوز نابعوسم اولديني رآينده يم .

اسلاملرك ، خيليجه «قونفوجيوس» ، «لائوچ» و «بودا» تلميدلرينه قارشو مستبعد اولان بو مظفريتلىنه انتظاراً ، محمديلرك عصيانى چينه تعدادى مشكل فناقلر ايقاع ايتشد . فقط اتلافات و تخريبات ، اون سكز اياتك عموميه سرايت ايتامش ، اهاليى كثرله اولان «هوآنغ هو» اياتنك «قايفونغ» دن اعتباراً ، قيم سفلىسى ، «يانغجه» نك يوقارى واشاغى قسملرى و «سى كيانغ» يعنى «قانتون» نهرينك حوضه سى بوسيثايدن محفوظ و مصون قاله رق چينك قسم متياقيسى كمكه قدر قازلمش كى يغما و غارتنه ، قتل و تخريبه اوغرامشدر .